

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**I Liceum Ogólnokształcącego
im. Generała Józefa Bema w Ostrołęce**

Celem wychowania realizowanego w szkole jest uczeń dojrzały na miarę fazy rozwojowej, w której się znajduje. Dojrzałość osiąga się w czterech sferach: fizycznej, psychicznej (w tym między innymi emocjonalnej i intelektualnej), społecznej oraz duchowej. Cele powyższe osiągane są na drodze działań wychowawczych i profilaktycznych. Wychowanie należy rozumieć jako proces wspierania ucznia w rozwoju. Czynniki ryzyka, z którymi spotyka się uczeń sprawiają, że konieczne staje się podejmowanie działań profilaktycznych, które wzmacniają i uzupełniają wychowanie. Polegają one na wspomaganiu ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi, ograniczaniu i likwidowaniu czynników ryzyka oraz wzmacnianiu czynników chroniących.

Głównym założeniem szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie osobowego rozwoju uczniów jako najważniejszego czynnika chroniącego przed podejmowaniem zachowań ryzykownych oraz minimalizacja oddziaływania czynników ryzyka.

Wychowanie i profilaktyka obok nauczania jest jednym z dwóch podstawowych zadań szkoły i podstawowym składnikiem wszelkich działań pedagogicznych.

Podstawowe założenia programu wychowawczo-profilaktycznego:

- Wychowawcą jest każdy nauczyciel i pracownik szkoły, niezależnie od tego, czy formalnie pełni funkcję wychowawcy klasowego
- Wszelkie poczynania i cele wychowawczo-profilaktyczne muszą być ze sobą spójne
- Konieczna jest stała współpraca szkoły z rodzicami. Akceptacja przez rodziców poszczególnych zasad i celów wychowawczych i profilaktycznych jest niezbędnym warunkiem ich realizacji
- Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają założenia programu i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji
- Wszyscy pracownicy szkoły zgodnie realizują program wychowawczo-profilaktyczny podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji
- Wszyscy własnym przykładem i konsekwencją wspomagają się wzajemnie w zwalczaniu problemów wychowawczych przyjmując za nadrzędny cel rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości.

Do diagnozowania potrzeb i problemów występujących w szkole posłużyły m.in. wyniki egzaminów państwowych (zarówno tych, które uczniowie osiągnęli, kończąc poprzedni etap edukacji, jak i tych, z którymi opuszczają mury szkoły), wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad i konkursów oraz zawodów sportowych, wyniki badania uzdolnień uczniów, dane z dzienników szkolnych, aktywność uczniów na rzecz innych (wolontariat, samorządność, pomoc rówieśnicza).

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

- 1.** Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (uchwalona dnia 2 kwietnia 1997 r.)
- 2.** Ustawy i rozporządzenia MEN:
  - Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292)
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz. (Dz. U. z 2004 r., Nr 89, poz. 845)
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. Z 2002 r., Nr 51, poz. 458 z późniejszymi zmianami)
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. Z 2001 r., Nr 61, poz. 624 z późniejszymi zmianami)
- 3.** Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. Z 1991 r., Nr 120, poz. 1673)
- 4.** Europejska Karta Praw i Obowiązków Rodziców
- 5.** Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- 6.** Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- 7.** Karta Nauczyciela
- 8.** Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

KATALOG WARTOŚCI SPOŁECZNOŚCI I LICEUM

1. Samodoskonalenie i praca nad sobą
2. Systematyczna praca
3. Prawda, dobro, piękno
4. Dbłość o język ojczysty i kulturę wyrażania
5. Wrażliwość na cierpienie innych
6. Patriotyzm i poczucie wspólnoty lokalnej
7. Troska o zdrowie, dobrą kondycję fizyczną i psychiczną
8. Wzajemny szacunek i umiejętność pracy w zespole.

PROFIL ABSOLWENTA

Absolwent I Liceum Ogólnokształcącego im. Gen. Józefa Bema w Ostrołęce:

1. Jest świadomy swej przynależności szkolnej, lokalnej, narodowej. Rozumie związek swojego życia z szerszą rzeczywistością społeczną. Zna swoje prawa i obowiązki. Rozumie pojęcia: tożsamość narodowa, społeczna, kulturowa, demokracja, państwo. Rozpoznaje i nazywa wartości kulturowe. Uczestniczy w pracach na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej.
2. Potrafi budować właściwe relacje z otoczeniem, uczestniczyć w pracy zespołowej, współdziałać i współzawodniczyć. Zna i respektuje zasady etycznego postępowania.
3. Jest kreatywny i samodzielny – umie stawiać sobie cele i dążyć do ich osiągnięcia. Rozumie konieczność poszukiwania nowych sposobów uczenia się i rozwijania własnych zainteresowań. Podejmuje próby rozwiązywania problemów. Potrafi poszukiwać informacji, krytycznie i selektywnie korzystać z różnych form medialnych.
4. Jest odpowiedzialny – potrafi przewidywać skutki swojego postępowania i brać odpowiedzialność za swoje wybory, naukę, własny rozwój. W działaniach zbiorowych poczuwa się do współodpowiedzialności.

5. Jest otwarty – umie słuchać innych, potrafi polemizować, uzasadnić własne stanowisko. Zna przynajmniej dwa języki obce, w tym jeden w stopniu zaawansowanym. Dostosowuje treści i formę wypowiedzi do odbiorcy.
6. Rozumie i szanuje tradycje rodziny, szkoły, regionu, narodu. Potrafi godnie zachować się w Miejscach Pamięci Narodowej, kultu religijnego. Zna historię własnego regionu i jego kulturowe dziedzictwo. Umie zaprezentować walory swojej szkoły, miasta, regionu.
7. Cechuje go prawość i kultura osobista – rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje. Buduje kodeks wartości w oparciu o powszechnie uznane w naszej kulturze normy etyczne takie jak: uczciwość, poszanowanie godności cudzej i własnej, obowiązkowość, prawdomówność, pomoc potrzebującym. Takt i szacunek dla innych wyraża poprzez właściwą postawę, język, strój.
8. Jest asertywny – posiada umiejętność wyrażania własnych przekonań, ma odwagę bronić własnych praw i być sobą niezależnie od oczekiwań innych. Dostrzega i szanuje te same prawa innych osób. Ma poczucie własnej wartości, godności i umie obiektywnie ocenić swoje postępowanie oraz postępowanie innych.
9. Cechuje go tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach, wyznawców innych religii
10. Dba o własne zdrowie i sprawność fizyczną. Planuje swoją pracę i wypoczynek. Jest odporny na negatywny wpływ zjawisk patologicznych. Zna szkodliwość środków odurzających oraz zachowania zagrażające bądź prowadzące do uzależnienia.
11. Ma odpowiedni zasób wiedzy, umożliwiający mu kontynuowanie nauki w dowolnie wybranej wyższej uczelni oraz przygotowanie do dorosłego życia i pracy zawodowej.
12. Cechuje go życiowa zaradność. Potrafi zdobytą wiedzę zastosować w praktyce. Umie zachować się rozsądnie w nowej sytuacji, potrafi przewidzieć i wyjaśnić skutki podjętej decyzji.

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH POSZCZEGÓLNYCH ORGANÓW SZKOŁY

I. RADA PEDAGOGICZNA

- Diagnostuje sytuację w szkole pod względem wychowawczym i profilaktycznym,
- Proponuje działania strategiczne,
- Określa zapotrzebowanie na konkretne programy dydaktyczne, wychowawcze i profilaktyczne,
- Proponuje zmiany w zatwierdzonych planach pracy dydaktycznej, wychowawczo-profilaktycznej, opiekuńczej,
- Inspiruje działania innowacyjne,
- Ocenia stan wychowawczy i dydaktyczny w szkole,
- Diagnostuje potrzeby szkoły w zakresie oddziaływań zarówno wychowawczych jak i profilaktycznych.

II. DYREKTOR

- Nadzoruje i kontroluje pracę nauczycieli i wychowawców,
- Współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań w szkole,
- Kontroluje przestrzeganie prawa wewnątrzszkolnego,
- Diagnostuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły,
- Współpracuje z Samorządem Uczniowskim w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących spraw uczniów i nauczycieli,
- Współpracuje z Radą Rodziców w zakresie tworzenia planów pracy dydaktycznej, wychowawczej, profilaktycznej i planów pomocy wychowawczej i materialnej,
- Współpracuje z osobami i instytucjami wspomagającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną w szkole

III. RODZICE

- Współpracują z dyrekcją, wychowawcami klas i nauczycielami w sprawach kształcenia, wychowania i profilaktyki,
- Aktywnie uczestniczą w tworzeniu planów wychowawczych,
- Klasowe Rady Rodziców prezentują opinie wszystkich rodziców,
- Uczestniczą w ankietach i sondażach,
- Pomagają w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych,

- Wspierają działania innowacyjne szkoły,
- Pomagają szkole własną pracą i materialnie,
- Uczestniczą w spotkaniach z wychowawcami klas i nauczycielami organizowanych przez szkołę.

III. SAMORZĄD UCZNIOWSKI

- Reprezentuje całą społeczność uczniowską,
- Przedstawia władzom szkolnym opinie i potrzeby uczniów,
- Współpracuje z dyrekcją szkoły, nauczycielami, administracją szkolną, poszczególnymi klasami, rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- Uczestniczy w planowaniu pracy szkoły oraz współdecyduje o życiu szkoły,
- Broni poszanowania praw, godności uczniów i pomaga w rozwiązywaniu ich problemów,
- Uczy zachowań społecznych poprzez realizację podjętych zadań,
- Uczy postaw obywatelskich, rozwija cechy i umiejętności przywódcze,
- Uczy planowania i osiągania zamierzonych celów,
- Organizuje imprezy szkolne i pozaszkolne oraz różne formy rozwijania zainteresowań, wypoczynku i rozrywki,
- Redaguje gazetkę szkolną, reklamuje imprezy,
- Podejmuje akcje na rzecz pomocy osobom potrzebującym (wolontariat)
- Dbą w całokształcie swej działalności o dobre imię i honor szkoły, kultywowanie i wzbogacanie jej tradycji, promowanie szkoły w środowisku,
- Udziela, na prośbę dyrektora, opinii o pracy nauczycieli,
- Opiniuje decyzje dyrektora w związku ze skreśleniem ucznia z listy uczniów,
- Typuje kandydatów do nagród i wyróżnień,
- Przedstawiciele uczestniczą w pracach Szkolnej Komisji ds. Pomocy Materialnej dla Młodzieży.

IV. WYCHOWAWCA KLASY

- Identyfikuje ucznia ze szkołą,
- Zapoznaje ucznia i jego rodziców ze Statutem i innymi regulaminami obowiązującymi w szkole,
- Integruje zespół klasowy, organizuje życie wewnątrz klasy,
- Diagnostuje potrzeby wychowawcze uczniów i rozpoznaje ich środowisko,
- Wspólnie z rodzicami, pedagogiem i psychologiem szkolnym tworzy plan pracy wychowawczej i profilaktycznej,
- Jest rzecznikiem swojej klasy i przyjacielem swoich uczniów,
- Zapoznaje uczniów z tradycjami i obrzędowością szkoły,

- Proponuje zadania dla każdego ucznia,
- Kontroluje realizację zadań i podjętych zobowiązań klasy,
- Wspólnie z Radą Rodziców planuje imprezy klasowe, wycieczki, formy pracy pozalekcyjnej,
- Diagnostuje stan zagrożenia patologiami i ustala z pedagogiem i psychologiem szkolnym realizację programów profilaktycznych,
- Utrzymuje kontakt z rodzicami w formie zebrań i rozmów indywidualnych (osobistych, telefonicznych, korespondencyjnych),
- Kontroluje systematyczny udział uczniów w zajęciach edukacyjnych i usprawiedliwia nieobecności,
- Informuje rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- Utrzymuje stały kontakt z nauczycielami uczącymi w danej klasie w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych,
- Współpracuje z Radą Rodziców i innymi podmiotami w szkole.

V. PEDAGOG I PSYCHOLOG SZKOLNY

- Wspomaga pracę wychowawcy klasy,
- Analizuje ankiety ucznia i rodziców dotyczące szkoły,
- Organizuje i prowadzi programy profilaktyczne,
- Pracuje z grupami uczniów oraz indywidualnie z uczniem wymagającym pomocy lub wsparcia.
- Uczestniczy w imprezach szkolnych i klasowych, wycieczkach, wyjazdach,
- Współpracuje z rodzicami uczniów wymagających szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- Wspólnie z innymi instytucjami organizuje zajęcia wspomagające rozwój uczniów,
- Koordynuje działania związane z planowaniem kariery zawodowej uczniów,
- Uczestniczy w pracach Szkolnej Komisji do Spraw Pomocy Materialnej dla Uczniów,
- Współpracuje z innymi podmiotami w szkole i instytucjami.

VI. PIELEŃNIARKA SZKOLNA

- Wspomaga pracę wychowawcy klasy,
- Organizuje i prowadzi programy prozdrowotne i profilaktyczne,
- Analizuje potrzeby uczniów wynikające z ich stanu zdrowia,
- W razie potrzeby udziela pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- Przeprowadza badania przesiewowe uczniów,
- Współpracuje z innymi podmiotami w szkole i instytucjami.

OBSZARY I CELE DZIAŁANIA

OBSZARY	CELE	ZADANIA
<p>1. Kształtowanie i rozwój własnej osobowości i postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kultywowanie tradycji rodzinnych, szkolnych, lokalnych i narodowych • Wspieranie intelektualnego rozwoju ucznia • Rozwijanie komunikatywności, otwartości ucznia i współdziałania w zespole • Kultura osobista, tolerancja i estetyka wyglądu • Kształtowanie samodzielności i asertywności 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywny udział w uroczystościach związanych z tradycjami szkoły. • Udział delegacji i pocztu sztandarowego w lokalnych i państwowych uroczystościach • Wycieczki do miejsc pamięci narodowej • Pamięć o zmarłych nauczycielach • Prowadzenie kroniki szkolnej • Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu • Organizowanie kół przedmiotowych rozwijających zainteresowania ucznia • Indywidualna praca z uczniem zdolnym • Wyrabianie zespołowego działania poprzez organizowanie biwaków, rajdów, wycieczek i imprez klasowych • Wyrabianie życzliwego stosunku uczniów do siebie w sytuacjach trudnych • Pomoc potrzebującym poprzez organizowanie akcji charytatywnych • Kształtowanie nawyków dbałości o estetykę wyglądu własnego i najbliższego otoczenia • Kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania innych religii i kultur

		<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów • Umiejętność określenia własnych potrzeb, ich zaspokajanie na zasadzie godzenia dobra własnego z dobrem innych • Rozwijanie poczucia własnej wartości, zaufania do siebie i osobistych możliwości, co doprowadzi do umiejętności życia w zgodzie ze sobą • Umiejętność brania odpowiedzialności za dokonywane wybory moralne, za siebie i efekty swojego postępowania wobec innych • Planowanie przyszłego życia i własnej kariery zawodowej
<p>2. Kształtowanie postawy etyczno – moralnej ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie pojęć: norma, prawo, godność, obowiązek, tolerancja • Rozwijanie walorów: pracowitości, rzetelności, wytrwałości • Rozumienie dobra i zła w sytuacjach codziennych i odpowiednie reagowanie • Ochrona przed negatywnym wpływem mediów i sekt • Rozwijanie krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu (ochrona przed ich destrukcyjnym działaniem) • Przybliżenie pozytywnych wzorców osobowych i kształtowanie postaw bliskich ideałom • Wdrażanie uczniów do zachowań zgodnie z prawdą, do postępowania w sposób prawy (aby uczeń był “człowiekiem sumienia”) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie prawidłowych więzi międzyludzkich, eliminowanie przejawów agresji • Ukazywanie godności drugiego człowieka • Wskazywanie przykładów dobrego i złego postępowania na podstawie utworów literackich, filmów i obserwacji wydarzeń z życia codziennego • Tworzenie sytuacji kształtujących dojrzałość i odpowiedzialność • Prezentowanie pozytywnych wzorców osobowych • Prowadzenie dyskusji, wymiana poglądów na temat wartości i zagrożeń jakie niosą ze sobą media • Wskazywanie miejsc i osób w których młody człowiek znajdzie pomoc i zrozumienie • Kształtowanie postawy w kierunku dawania i otrzymywania wsparcia • Uczenie zachowań asertywnych • Kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie wyborów wartości i tworzenie ich hierarchii • Wdrażanie do przestrzegania norm dobrego zachowania • Budzenie szacunku dla drugiego człowieka • Wrażliwość na krzywdę innych • Uczenie tolerancji i szacunku wobec ludzi z innych kręgów kulturowych • Poszanowanie mienia szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni, miłości • Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi nauki, kultury, polityki i innymi • Poznawanie innych kultur, religii, okazywanie im szacunku • Stały kontakt z rodzicami uczniów • Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ludzi samotnych, starszych i biednych. Zdobywanie środków finansowych na ten cel drogą zbiórek pieniężnych, loterii fantowych, aukcji i przekazywanie ich potrzebującym • Udział w pracach na rzecz szkoły i najbliższego otoczenia • Propagowanie idei wolontariatu
<p>3. Kształtowanie zdrowego stylu życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych (m.in. higiena pracy, odpoczynek) • Rozwijanie umiejętności życiowych sprzyjających rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, społecznemu i duchowemu • Podejmowanie działań na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w szkole • Kształtowanie asertywności, umiejętności rozwiązywania konfliktów (mediacje, negocjacje), samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych • Uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami, uzależnieniem od narkotyków, alkoholu, Internetu, hazardu, telefonu 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja konkursów, wystaw prac plastycznych promujących zdrowy styl życia, przeprowadzanie pogadarek, projekcji filmów dotyczących higieny osobistej • Przygotowanie do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, • Zapewnienie uczniom w szkole opieki pielęgniarstwa, • Monitoring wizyjny terenu szkoły, wokół szkoły i internatu • Włączanie się do akcji prozdrowotnych, prowadzenie profilaktyki uzależnień (ankiety, debaty, prelekcje, filmy, spotkania ze specjalistami) • Rozwój pomocy koleżeńskiej, zapobieganie pojawiającym się trudnościom w nauce • Organizowanie spotkań z terapeutami, pracownikami policji, • Udział młodzieży w wycieczkach, rajdach, biwakach, wyjazdach integracyjnych dla klas

	<p>komórkowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przekazywanie modeli aktywnego spędzania czasu wolnego • Promocja zdrowego stylu życia • Tworzenie w szkole środowiska umożliwiającego uczniom praktykowanie prozdrowotnego stylu życia • Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości • Propagowanie ekologicznego modelu funkcjonowania we współczesnym świecie • Uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego • Dostarczanie aktualnej wiedzy na temat regulacji prawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie uczniom rozwijania swojej sprawności fizycznej na zajęciach sportowych (jednostkach lekcyjnych, SKS, zajęciach pozalekcyjnych, zawodach sportowych) • Wdrażanie programów dotyczących promocji zdrowia • Dostarczenie informacji dotyczących danych kontaktowych osób i instytucji zajmujących się pomocą dla młodzieży i rodziny (informacje ustne, ulotki dla uczniów i rodziców)
<p>4. Uświadomienie wartości rodziny w życiu młodego człowieka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostrzeganie przez młodego człowieka rodziny jako najwyższej wartości • Uświadomienie roli rodziny w życiu człowieka, promowanie trwałych związków, których podstawą jest więź emocjonalna, efektywne sposoby komunikowania się, wzajemne zrozumienie • Kształtowanie szacunku do najbliższych i rozumienie, że w domu uczymy się i pielęgnujemy wartości i tradycje • Wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja imprez klasowych z udziałem rodziców • Wskazywanie pozytywnych przykładów miłości małżeńskiej w literaturze, filmie • Zaangażowanie rodziców do działań na rzecz szkoły i klasy; przenoszenie tradycji rodzinnych w życie klasy (Wigilia, choinka, mikołajki) • Omawianie więzi rodzinnych i roli związków uczuciowych między domownikami w życiu człowieka • Uświadomienie młodzieży jakie zmiany psychiczne i fizyczne występują w okresie dojrzewania i doradzanie jak radzić sobie z problemami z tym związanymi

	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w osiągnięciu dojrzałości psychoseksualnej młodego człowieka • Odniesienie płciowości do wartości pojęć takich jak: poszanowanie miłości, miłość, małżeństwo, rodzina • Pogłębianie wiedzy związanej z funkcjami rodziny: miłością, przyjaźnią, pełnieniem ról małżeńskich i rodzicielskich • Wzbudzanie poczucia obowiązku wobec swojej rodziny i rozumienie pojęcia konfliktu pokoleń • Kształcenie umiejętności komunikacji w rodzinie • Dostrzeganie roli ludzi starszych (dziadków, pradziadków) w rodzinie • Znajomość praw dziecka w polskiej rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizowanie podłoża i rodzajów konfliktów rodzinnych oraz podejmowanie prób ich rozwiązania • Ukazywanie uczniom podstawowej roli rodzin, jako stanowi macierzyństwo i ojcostwo • Projekcja filmów dydaktycznych, prelekcji poruszających problem konfliktów w rodzinie • Współpraca z pracownikami poradni specjalistycznych • Prowadzenie rozmów i dyskusji na tematy domów dziecka i domów spokojnej starości • Analizowanie sytuacji materialnej i emocjonalnej ucznia w domu rodzinnym, szukanie i wskazywanie wzorców rodzicielskich, zapoznanie z prawami dziecka we współczesnej rodzinie
<p>5. Rozwijanie świadomości ekologicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poczucie moralnej odpowiedzialności za jakość otaczającego środowiska przyrodniczego i społecznego • Zdobywanie umiejętności potrzebnych do działania na rzecz rozwiązywania problemów środowiskowych • Propagowanie walorów przyrodniczych naszego regionu • Aktywne uczestnictwo młodzieży w działaniach ekologicznych na terenie szkoły i miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczenie w działaniach mających na celu ochronę i zapobieganie degradacji środowiska • Kształtowanie nawyków odpowiedzialnego korzystania ze środowiska naturalnego • Porządkowanie terenu szkoły • Udział w akcjach ekologicznych • Zbieranie surowców wtórnych • Prelekcje ekologów na temat wpływu zanieczyszczeń na zdrowie

		<p>człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie potrzeby oszczędzania energii, wody, papieru • Wycieczki szkolne • Redagowanie gazetek klasowych o tematyce ekologicznej • Wdrażanie programów proekologicznych, zbiórka surowców wtórnych
<p>6. Rozwijanie samorządności uczniowskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie samorządności uczniowskiej • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych • Znajomość/świadomość swoich praw i obowiązków • Znajomość demokratycznych procedur w funkcjonowaniu społeczności szkolnej, świadomość konsekwencji łamania prawa w szkole oraz poza nią • Dbanie o wygląd szkoły i jej otoczenia • Współtworzenie wspólnoty nauczycieli i uczniów • Zachowanie tradycji szkolnych, tworzenie nowych zwyczajów i obyczajów szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybór samorządów klasowych oraz Rady Samorządu Uczniowskiego • Propagowanie wolontariatu we współpracy z innymi instytucjami • Zapoznanie ze Statutem Szkoły oraz innymi obowiązującymi w niej regulaminami • Zapewnienie prawa redagowania i wydawania gazetki szkolnej ("Logos") • Wdrażanie uczniów do dbałości i odpowiedzialności za estetykę pomieszczeń szkolnych i otoczenia szkoły • Organizacja spotkań rady SU z dyrekcją szkoły, nauczycielami, Radą Rodziców • Udział uczniów w opracowywaniu tematyki godzin wychowawczych • Organizowanie życia szkolnego, działalności kulturalnej, sportowej oraz rozrywkowej (wg potrzeb, zainteresowań i możliwości organizacyjnych w porozumieniu z dyrekcją szkoły) • Wspieranie, koordynacja podczas organizowania dni przyjętych w szkole za święteczne np. Dzień Chłopca, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Wolontariusza, Mikołajki, Andrzejki, spotkania wigilijne, akcje charytatywne, Studniówka, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka oraz inne wyżej nie wymienione

<p>7. Kształtowanie postawy patriotycznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie uczuć patriotycznych i przywiązania do ziemi rodzinnej • Poznanie historii, kultury oraz zasłużonych postaci regionu • Przygotowanie do roli odpowiedzialnych współgospodarzy regionu i Polski poprzez udział w rozwiązywaniu problemów szkoły i miasta • Zachowanie właściwej postawy wobec godła i hymnu państwowego • Kształtowanie świadomości narodowej i postaw patriotycznych • Uczenie szacunku dla państwa jako wspólnego dobra • Kultywowanie tradycji patriotycznych • Poznanie mechanizmów demokratycznych i ich funkcjonowania w państwie prawa • Rozwijanie poczucia tożsamości europejskiej • Zdobywanie umiejętności potrzebnych w nawiązywaniu współpracy europejskiej na poziomie indywidualnym i grupowym 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja najwybitniejszych postaci regionu • Aktywne uczestnictwo w pracach Samorządu Uczniowskiego i życiu społeczności uczniowskiej • Kształtowanie szacunku do ludzi, dobra wspólnego w szkole i poza nią • Odpowiednie zachowanie i strój podczas obchodów uroczystości szkolnych, świąt państwowych i rocznic historycznych • Uświadomienie obowiązków wobec ojczyzny, w tym obowiązku do jej obrony i dbałości o dobre imię • Wierność zasadom etycznym i moralnym • Kształtowanie postawy sprawiedliwości i równości obywatelskiej • Kształtowanie umiejętności podporządkowania się procedurom demokratycznym • Kształtowanie umiejętności w nawiązywaniu kontaktów z kolegami z zagranicy • Zwrócenie uwagi i wykorzystanie uniwersalnego przesłania niektórych dzieł kultury europejskiej • Zapobieganie homofobii i nauka tolerancji wobec innych • Zapobieganie ksenofobii
---	--	--

Adresatami poszczególnych działań jest społeczność I LO – uczniowie, rodzice, nauczyciele i pracownicy szkoły. Osobami odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych zadań są wychowawcy klas, nauczyciele, dyrekcja, pedagog, psycholog i pielęgniarka szkolna. Odpowiedzialność za realizację poszczególnych zadań oraz szczegółowy harmonogram zawarty jest w indywidualnych planach wychowawców klas. Działania wychowawcze i profilaktyczne dokumentowane są w dziennikach klas, dzienniku pedagoga i psychologa oraz sprawozdaniach.

W I Liceum Ogólnokształcącym im. Generała Józefa Bema obchodzone są następujące uroczystości:

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
2. Dzień Edukacji Narodowej,
3. Rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę,
4. Dzień Samorządności,
5. Święto 3–Maja,
6. Dni Ostrołęki,
7. Dzień Patrona Liceum,
8. Dzień Dziecka i święto sportu szkolnego,
9. Prezentacje edukacyjne,
10. Uroczyste pożegnanie maturzystów,
11. Uroczyste zakończenie roku szkolnego.

TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

W szkole obowiązuje dokument “Zasady postępowania w sytuacjach trudnych zaistniałych na terenie szkoły ”, w którym określono procedury postępowania w następujących przypadkach:

1. Procedura postępowania z uczniem, który źle się czuje w czasie pobytu w szkole.
2. Procedura postępowania z uczniem – sprawcą czynu karalnego lub przestępstwa.
3. Procedura postępowania z uczniem, który stał się ofiarą czynu karalnego.
4. Procedura postępowania z uczniem, który pali papierosy na terenie szkoły.
5. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia spożycia alkoholu lub zażycia narkotyków przez ucznia.
6. Procedura postępowania z uczniem, który nie uczęszcza na zajęcia szkolne.
7. Procedura postępowania z uczniem, który zachowuje się agresywnie.
8. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia wobec nauczyciela lub pracownika szkoły.
9. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia u ucznia poważnego kryzysu i bezpośrednio po ustąpieniu kryzysu (w obliczu realnego zagrożenia zamachem samobójczym ucznia).
10. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia.
11. Procedura postępowania w przypadku demoralizacji ucznia.
12. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
13. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

14. Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych lub innych niebezpiecznych substancji czy przedmiotów.
15. Procedura postępowania dyrektora w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.
16. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego (wskazówki do prowadzenia rozmów ze zgłaszającym o podłożeniu bomby).
17. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzanej paczki lub koperty.
18. Procedura postępowania dotycząca wypadków, którym ulegli uczniowie w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych prowadzonych na terenie szkoły lub poza terenem, jeżeli znajdowali się lub powinni znajdować się pod opieką i nadzorem szkoły.
19. Procedura postępowania w przypadku dostrzeżenia w zapisie monitoringu wizyjnego sytuacji wskazującej na zagrożenie bezpieczeństwa osób, popełnienie czynu karalnego lub niszczenie mienia.

Dokument określa również zasady współpracy szkoły z sądem rodzinnym, z policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz sposób dokumentowania zdarzeń.

ZASADY EWALUACJI

Ewaluacja wewnętrzna programu wychowawczo-profilaktycznego opiera się na przemyślanych, zaplanowanych i systematycznych działaniach obejmujących opracowanie własnego systemu gromadzenia i opracowania informacji oceniających działania szkoły. Wyniki mogą być przedstawione w postaci diagnoz, analiz, raportów czy opinii wykorzystywanych do doskonalenia działań szkoły.

Ewaluacja dokonywana jest na trzech poziomach:

- ewaluacja celu (Czy osiągnięto zamierzone cele?)
- ewaluacja wyniku (Jakie są efekty zrealizowanych działań?)
- ewaluacja procesu (Czy sposób realizacji sprzyjał skuteczności?)

Do ewaluacji celu i wyniku wykorzystuje się wybrane wskaźniki i narzędzia. Po przeprowadzonym badaniu wyniki poddane są analizie a wnioski wykorzystywane w dalszej pracy.

Schemat ewaluacji procesu:

1. Plan realizacji
2. Metody i formy realizacji
3. Osoby odpowiedzialne
4. Udział zewnętrznych specjalistów
5. Koszty działania